№ 35. Środa 12. Lutego 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń. 10. lutego. Dnia 8. b. m. wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany VI. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 10. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 31. stycznia 1862 z ogłoszeniem wykazu monet, wybitych w roku administracyjnym 1861 na mocy najwyższego patentu z 19. września 1857.

Nr. 11. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 6. lutego 1862, ważne w Lombardo-weneckiem Królestwie, względem wybicia osobnej miedzianej monety zdawkowej po 1 i $^{5}/_{10}$ centa dla tego kraju koronnego a wyjęcia z obiegu w tym kraju dotychczasowej miedzianej monety zdawkowej tej samej wartości.

Z tym zeszytem wyszedł oraz i został rozesłany r e j e s t r o s n o w y wydanych w miesiącu s t y c z n i u 1862 zeszytów dziennika ustaw państwa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 4. lutego b. r. *Franciszka Hlasiewicza*, radcę krajowego sądu wyższego w Czerniowcach mianować prezesem sądu obwodowego w Tarnopolu.

Telegramy.

Neueste Nachrichten przyniosły następujące depesze telegraficzne:

Paryż, 9. lutego. Procenta bonów skarbowych ustanowione zostały na 3, $3^{1}/_{2}$ i 4%. Konwersyę rent wotowała izba deputowanych 226 głosami przeciw 19, a na przyszły poniedziałek ma być ta sprawa przedłożona senatowi.

Turyn, 7. lutego. Urzędowa Gazeta turyńska pisze: Zarzucają naszemu rządowi, że wywołuje demonstracye ludności przeciw świeckiej władzy Papieża; że nakazał powołać napowrót Mazziniego; że za pomocą tajemnych werbunków przygotowuje tajemne expedycye i t. p. Odpowiadamy na to, że rząd turyński nie odstępuje ani od drogi wytkniętej prawem narodów, ani od zacnej i rzetelnej polityki, i że owszem stara się korzystać ciągle z każdej nadarzającej się sposobności, by w odpowiedni zamiarom sposób popierać losy narodu.

Nowy Jork, 25. stycznia. W cieśninie Maffith u wnijścia do portu Charlestonu będą zatopione okręta naładowane kamieniem. Powstanie w Kentucky zostało przytłumione klęską jenerała Zollikoffera.

Przegląd polityczny.

Lwów, 11. lutego. Najjaśniejszy Pan listem odręcznym do kanclerza węgierskiego hrab. Forgach przesłanym, najmiłościwiej przeznaczyć raczył sumę 10.000 reńskich dla poszkodowanych wylewem wód w Węgrzech.

Najjaśniejsza Pani z Wenecyi przesłać raczyła hojne datki dla nieszczęśliwych ofiar tejże samej katastrofy elementarnej, w różnych stronach monarchii.

Rząd namiestniczy w Wenecyi wydał rozporządzenie względem obiegu monety miedzianej w królestwie Lombardo-weneckiem, tudzież przepisy przeciwko podrożeniu pierwszych potrzeb do życia, którego się handlarze i przekupnie z powodu obiegu tej monety dopuszczali.

W Hermansztadzie komisya siedmiu mężów złożyła obradującemu zgromadzeniu narodu saskiego wniosek odnoszący się do uznania najwyższego dyplomu z dnia 20. października 1860 r. i patentu z dn. 26. lutego 1861 r. jako podstaw prawa publicznego w Siedmiogrodzie; następnie drugi wniosek o przyznanie ludowi rumuńskiemu praw narodu siedmiogrodzkiego, tudzież wniosek takiego urządzenia okręgów wyborczych, ażeby naród rumuński właściwy udział w reprezentacyi kraju otrzymał.

Do powyższych wiadomości w sprawach krajowych tyle jeszcze dodać możemy, iż wody w Austryi, Czechach i Węgrzech znacznie już opadły i przerwane komunikacye zupełnie przywrócone zostały. W sprawach zagranicznych nie przyniosły nam poczty dzisiejsze ani jednego znaczącego faktu; powszechne usposobienie pokojowe zwróciło wszędzie umysły ku sprawom wewnętrznym, i polityka zagraniczna mało już kogo zajmuje.

Gazeta powszechna pruska zamieściła w ostatnim numerze swoje sprostowanie wiadomości o podaniu gabinetowi berlińskiemu not jednobrzmiących przez posła austryackiego i posłów przeważnej części państw niemieckich w sprawie reformy związku niemieckiego. Wszelkie sprostowanie to właściwego jądra rzeczy w niczem nie zmienia, bo według niego państwa niemieckie zaprotestowały przeciwko zapatrywaniu się rządu pruskiego na sprawę w mowie będącą. Protestacya ta naturalną jest zresztą konsekwencyą idei pruskiej, dążącej do hegemonii, której się żadne państwo niemieckie nie podda. Jeżeli zaś rząd pruski w łonie państw niemieckich nie zyskał żadnego prawie zwolennika swych dążności, to zarazem postępowaniem swojem stronnictwo ruchu w Niemczech wcale nie zadowolił. Na zebraniu bowiem tak zwanego stowarzyszenia narodowego niemieckiego w Frankfurcie, na którem się do 1500 członków zgromadziło, wychwalano niezmiernie lud pruski z powodu, iż ostatnie „jego" wybory do izby deputowanych padły po większej części na stronników partyi ruchu i postępu; o rządzie zaś pruskim wyrażano się w sposobie wcale dla niego nie przychylnym.

Izbie deputowanych w Berlinie złożyła komisya do sprawy elektoratu heskiego wysadzona, wnioski dążące do spowodowania rządu, ażeby wszelkiemi siłami popierał przywrócenie w elektoracie konstytucyi z r. 1831 przez panującego Elektora w roku 1852 zniesionej. Na uwagę zasługuje oświadczenie w łonie komisyi ministra hr. Bernstorffa, według którego rząd pruski odmawia związkowi niemieckiemu kompetencyi do uchwał w sprawie tej w roku 1852 i 1860 na korzyść Elektora wydanych.

Mylne były wiadomości z Londynu o pożyczce 4 milionów funtów szterlingów, przez rząd francuski zawartej. *Monitor* formalnie temu zaprzeczył. Pożyczkę tę zaciągnął nie rząd, lecz bank francuski, w celu zaopatrzenia się w fundusze mogące ułatwić zamierzone przeprowadzenie konwersyi renty $4^{1}/_{2}$%. W tym także celu bank francuski zniżył stopę swego procentu do 4% rocznie.

Jeżeli wierzyć można wiadomościom w Paryżu obiegającym, to sprawa południowych Stanów północnej Ameryki byłaby w nader smutnem położeniu, i wkrótce zupełnego pokonania separatystów spodziewać by się można. Wiadomości te o tyle zdają się mieć pewne podobieństwo do prawdy, iż w Anglii, jak wczoraj wspomnialiśmy przemogło przekonanie, zaniechania wszelkiej interwencyi w sprawie amerykańskiej, i nie narażenia sobie unii naruszeniem blokady portów separatystowskich. Ustaliło się więc mniemanie, że walka amerykańska wkrótce się może zakończy.

W Rosyi zdaje się panować wielkie nieukontentowanie między szlachtą z powodu przeprowadzenia emancypacyi włościan, jako dążącej do pognębienia stanu szlacheckiego. Dzienniki rządowe rosyjskie starają się sprostować mylny ten pogląd na sprawę, która ostatecznie na korzyść ogółu wypaść musi. Jakoż według doniesień dzienników rosyjskich, nieporozumienia w szczególnych wypadkach wynikłe, z powodu odmowy włościan, wypełnienia włożonych na nich obowiązków, po większej części załatwione zostały, i organizacya gmin wiejskich postępuje w sposób zupełnie zadowalniający.

Cesarstwo chińskie zawarło teraz traktat handlowy z Prusami z nie małą korzyścią dla stosunków handlowych niemieckich. Kupcy bowiem niemieccy w Chinach osiadli, używać będą tych samych prerogatyw jak poddani angielscy, francuscy i rosyjscy, kiedy dawniej byli tylko tolerowani i na liczne prześladowania wystawieni.

Sprawy krajowe.

Protokół piątego posiedzenia rady miasta Lwowa, odbytego na dniu 19. grudnia 1861 r.

(Dokończenie.)

Następujące §§. od 19 do 32, przyjęło zgromadzenie bez dyskusyi po odczytaniu. Brzmienie tych paragrafów jest następujące: §. 19. „By do zagajenia posiedzeń lub do głosowania przystąpić, potrzebna jest obecność najmniej 51 radnych." §. 20. „Każde posiedzenie otwiera się odczytaniem protokołu poprzedniego posiedzenia. Jeżeli przeciw układowi protokołu nastąpi zarzut, który się objaśnieniem bióra załatwić nie da, wtedy prezydujący zapyta zgromadzenie, a jeżli zgromadzenie uzna, że zarzut jest uzasadniony, natenczas sekretarz przedłoży zgromadzeniu nowy układ części protokołu, zostającej pod zarzutem, i wciągnie uchwalone sprostowanie do protokołu tego posiedzenia, w którem sprostowanie przyjętem zostało, a oraz w tymże protokole zanotuje uchwałę rady, w skutek której odmiana układu protokołu przedsięwziętą została." §. 21. „Następnie przejdzie się do porządku dziennego, który najprzód odczytanym zostanie." Porządek obrad. §. 22. „W ogóle pod obradę rady m. przychodzić mogą tylko wnioski sekcyjne, i sprawy, poprzednio w sekcyach lub specyalnych komisyach rozpoznane, i w porządku dziennym umieszczone. Gdyby jednak w razie nagłym bióro za potrzebne uznało, lub gdyby dziesiąta część obecnych radnych zażądała, aby pod obradę został wzięty przedmiot, który w sekcyi nie był roztrząsany, lub w porządku dziennym nie jest zawarty, wtedy zgromadzenie bez przypuszczenia rozpraw o zmianie porządku dziennego większością głosów rozstrzygnie, czy ten przedmiot ma być niezwłocznie pod obradę wzięty lub nie."

§. 23. „Nad każdym przedmiotem dziennego porządku rozpocznie się rozprawa, na podstawie sprawozdania lub wniosku. Sprawę wniesie sprawozdawca sekcyjny lub wnioskodawca.“ §. 24. „Kto życzy sobie głos zabrać, zgłosi się przed lub w ciągu posiedzenia do urzędującego gospodarza, który imie jego zapisze. Gospodarz prowadzi spis głosów tak, aby radni w porządku, w którym o głos prosili, po sobie następowali.“ §. 25. „Prezydujący rozdaje głosy według wpisu przez gospodarza przedłożonego.“ §. 26. „Radny na posiedzeniu obecny, może głos swój drugiemu odstąpić.“ §. 27. „W jednym i tym samym przedmiocie nie wolno nikomu w toku tej samej rozprawy więcej jak dwa razy głosu zabierać.“ §. 28. „W razach, gdyby nienależący do rady m. obywatel mógł dać w jakiej sprawie ważne objaśnienie, wtedy rada m. na wniosek sekcyi lub najmniej dziesięciu radnych obecnych o wysłuchaniu obywatela podczas zgromadzenia ogólnego większością rozstrzygnie.“ §. 29. „Na wniosek zrobiony o zamknięciu dyskusyi, zapyta prezydujący zgromadzenie, a jeżeli większość do tego żądania się przychyli, wtedy prezydujący spis głosów zamknąć każe. Po takim zamknięciu głosów żadnemu mowcy, oprócz poprzednio zapisanych o tymże samym przedmiocie głosu zabierać nie wolno.“ §. 30. „Sprawozdawca lub wnioskodawca ma prawo przy końcu rozprawy nad wnioskiem, albo nad częściami wniosku jeszcze raz głos zabrać.“ §. 31. „Każdemu radnemu wolno w ciągu rozprawy wnieść poprawkę do wniosku, a jeżeli poprawka przez trzech innych radnych popartą będzie, wtedy wnoszący pisemnie ją ułożyć i prezydującemu wręczyć powinien.“ §. 32. „Gdyby sprawozdanie lub wniosek, nad którym toczy się rozprawa, nie był dostatecznie rozpoznanym i wyświeconym, wtedy zgromadzenie może go odesłać do sekcyi albo do specyalnej komisyi dla dokładniejszego rozpoznania.

Przy §. 33 wniósł poprawkę p. Armatys, by radni stojąco przemawiali, p. Slaski by wypuścić wyraz „z przyzwoitością.“ Po wyjaśnieniu p. sprawozdawcy, że pod przyzwoitością rozumie się powstanie podczas przemówienia, i powstrzymanie namiętności — przyjęło zgromadzenie §. 33 bez poprawek brzmiący: „Rozprawy odbywają się wyłącznie w języku polskim, prowadzić się mają z przyzwoitością, i bez ubliżenia osobistości, nie powinny doznawać przerwy sprzeciwiającej się porządkowi dziennemu, i powinny ściśle trzymać się przedmiotu.

Następujące §§. od 34. do 45. przyjęło zgromadzenie bez dyskusyi po odczytaniu. — Brzmią jak następuje: §. 34. „Jeżeliby który z mowców od przepisów §. 33. odstąpił, natenczas obowiązkiem jest prezydującego wezwać mowcę do porządku lub do rzeczy, a po dwukrotnem bezskutecznem napomnieniu odebrać głos mowcy, przekraczającemu przepisy. Jednakże mowca ma prawo odwołać się do zgromadzenia, które o odjęciu głosu ostatecznie rozstrzygnie.“ §. 35. „Jeżeli o jakowym przedmiocie nie ma żadnego zapisanego mowcy, prezydujący obejmie krótkiemi słowy przedmiot wniesiony, sformułuje kwestyę i podda ją pod głosowanie.“ §. 36. „W każdym razie, gdyby o sformułowanie kwestyi wszczęła się dyskusya, rozstrzyga zgromadzenie większością głosów.“ §. 37. O głosowaniu. „W ogóle wybór rodzaju głosowania pozostawiony jest prezydującemu. Jednakże przez aklamacyę nigdy nie ma się głosować.“ §. 38. „Gdyby rezultat głosowania zdawał się prezydującemu wątpliwym, lub gdyby jedna dziesiąta część obecnych członków tego zażądała, nastąpi prośba przeciwna.“ §. 39. „W przedmiotach osobistości dotyczących, albo jeżeli większość obecnych radnych tego zażąda, przystąpi się do tajnego głosowania kartkami lub gałkami.“ §. 40. „Najpierw głosuje się nad zaproponowanem usunięciem lub odroczeniem, potem nad wniesionemi podług §. 31. poprawkami pierwiastkowego wniosku, następnie nad każdym pojedynczym paragrafem, a w końcu nad całością. — Z wniesionych odmian lub poprawek ta najpierw głosowaniu podlega, która od pierwiastkowego wniosku najwięcej się oddala.“ §. 41. „Podana do głosowania kwestya powinna być tak ułożoną, by na nią „tak“ lub „nie“ odpowiedzieć można.“ §. 42. „Do ważności uchwały potrzebną jest bezwzględna większość głosów obecnych.“ §. 43. „Gdy się przy głosowaniu równość głosów za i przeciw wnioskowi okaże, wtedy wniosek jako odrzucony uważanym być ma.“ §. 44. „Gospodarze obliczają głosy, rezultat głosowania ogłasza prezydujący.“ §. 45. „O protokole posiedzeń rady m. — O każdem posiedzeniu rady m. prowadzony będzie przez sekretarzy protokół, który przez biuro podpisanym i w archiwie rady m. złożonym być powinien.

Następujący §. 46. przyjęto wraz z poprawką przy obradach na §. 13. uchwaloną. Takowy brzmi: „Protokoły posiedzeń zawierać będą:

a) datę posiedzenia,
b) spis obecnych na posiedzeniu radnych,
c) spis radnych, którzy się z nieobecności nieusprawiedliwili,
d) numer każdego pod obradę wziętego sprawozdania lub wniosku,
e) nazwisko sekcyi, z której wyszło sprawozdanie,
f) nazwisko sprawozdawcy lub wnioskodawcy,
g) dosłowny układ wniesionych do głosowania kwestyi,
h) rezultat głosowania,
i) powzięte uchwały.

Zdania i powody zdań czy to radnych, czy też magistratu lub sekcyi, jako też i powody uchwał mają być wpisane do protokołu posiedzenia jedynie w tym wypadku, gdy rada m. tego wyraźnie zażąda, lub też w wypadku w §. 48. przewidzianym. Uchwała każda ma być zapisaną w protokole posiedzenia w całej swojej rozciągłości, i to zawsze na prawej stronie arkusza. Każdy przyjęty wniosek jest uchwałą. zatem też w formie uchwały w całej swej rozciągłości w protokole zapisanym być powinien.

Ostatnie dwa paragrafy tego rozdziału przyjęto bez dyskusyi po odczytaniu. Takowe brzmią: §. 47. „W razie nadzwyczajnego przezwania lub zamknięcia posiedzenia ma być to wraz z przyczyną w protokole napisane.“ §. 48. „Zdania pojedynczych radnych przeciwne uchwale powinne być na ich żądanie podczas posiedzenia do protokołu wpisane. — Na tem posiedzenie o godzinie 9tej wieczorem zamknięto.

Franciszek Kroebl, m. p.

Tomasz Turasiewicz, m. p. Krechowiecki, m. p.

Wiedeń, 10. lutego. (Pismo cesarskie do hr. Forgacha.) Jego c. k. Apost. Mość raczył wydać następujące pismo odręczne do hr. Forgacha, król. węgierskiego kanclerza nadwornego:

Kochany hr. Forgach. Widzę się zniewolonym na wsparcie dotkniętych wylewem mieszkańców Mego królestwa węgierskiego. tu załączoną kwotę 10.000 zł. przeznaczyć, którą za pośrednictwem namiestnika fml. hr. Palffy między najpotrzebniejszych rozdzielić zechcesz. Wiedeń, 8. lutego 1862. *Franciszek Józef*, r. w.

(Dary na dotkniętych powodzią.) Najjaśniejsza Pani raczyła najmiłościwiej przeznaczyć dla dotkniętych wylewem w Wiedniu dwa tysiące, w Pradze tysiąc, w gminach wiejskich krajów koronnych dwa tysiące złotych.

(Moneta złota i srebrna.) Podług ogłoszonego teraz wykazu ministra finansów wybito w mennicach cesarskich w roku administracyjnym 1861: *a*) monet srebrnych wal. austr. 21,467.054 zł.; *b)* srebrnej monety zdawkowej 96.231 zł.; *c)* miedzianej monety zdawkowej 2,624.037 $_{112}$; a *d)* monet złotych 693.374 $_{4193}$ zł. W ogóle wynosiła wartość wszystkich wybitych monet 33,547.877 $_{68}$ zł. wal. austr.

(Posiedzenie saskiego zgromadzenia.) Saskie zgromadzenie narodowe, zebrawszy się znowu 1go b. m. w Hermanstadzie miało 3go b. m. pierwsze publiczne posiedzenie. Zastępca hrabiego otworzył posiedzenie przemową, w której wyraził życzenie, by każdy przykładał się podług sił swoich do tego, ażeby zgromadzenie odpowiedziało wymaganiom teraźniejszości i było usprawiedliwione w obec spółczesnych i potomności; a przy końcu posiedzenia zwracał uwagę izby na naglącą potrzebę organizacy sądownictwa i żądaną powszechnie reformę stosunków gminnych.

Potem odczytane zostało śród największej uwagi sprawozdanie tak zwanej *komisyi siedmiu*, które przedkłada zgromadzeniu trzy główne wnioski, a mianowicie 1) ażeby saskie zgromadzenie narodowe uznało dyplom z 20. października 1860 i patenta o reprezentacyi państwa z 26. lutego 1861 za podstawę nowego rozwoju prawa publicznego i życia konstytucyjnego także w Siedmiogrodzie; 2) ażeby saskie zgromadzenie narodowe, zważywszy, że sprawiedliwość nakazuje wynieść ludność rumuńską Siedmiogrodu do znaczenia narodu, przyczyniło się do utworzenia narodowych okręgów administracyjnych; a 3) ażeby upraszało Jego c. k. Apost. Mość o najłaskawsze zarządzenie takiego składu sejmu siedmiogrodzkiego, by także narodowość rumuńska znalazła w nim gwarancyę swoich praw historycznych i zastępstwo swoich widoków.

(Rozporządzenie względem monety zdawkowej w Wenecyi.) Kongregacya municypalna w Wenecyi ogłosiła dnia 3go b. m. następujące obwieszczenie:

Ponieważ w myśl dzisiejszego rozporządzenia prezydyum c. k. namiestnictwa pieniądze miedziane kurs swój prawny zatrzymają, rozumie się tedy samo przez się, że wszyscy obowiązani są przyjmować je równie jak dawniej w myśl §. 18. postanowień patentu monetarnego, to jest w kwotach niżej 25 soldi.

Aby ceny żywności zabezpieczyć od podskoczenia przez disagio, gdyby mu pieniądze miedziane w handlu uległy, zaleca się handlarzom i przekupniom, aby ceny przedmiotów tak w srebrze jak w monecie miedzianej na nich oznaczyli, gdyż w przeciwnym razie ulegliby karom prawem przepisanym.

Hiszpania.

(Wyprawa mexykańska.) Madrycka *Epoca* z przyczyny pogłoski, ze jenerał Prim otrzymał zlecenie wstrzymać się ze swemi operacyami w Mexyku az do nadejścia posiłków z Francyi podaje nastepujące oświadczenie:

Jest to wiadomość całkiem niedokładna, z nikim nawet nie zawierano takiej umowy, by jenerał Prim zamiast pospieszać do Mexyku, który mu bramy swoje niezawodnie otworzy, oczekiwał na wojska z Francyi, które w tej chwili puszczają się w drogę. Gabinet cesarski dal całkiem co innego do zrozumienia, a jego polityka w sprawie mexykańskiej nie moze być dla Hiszpanii pomyślniejszą. Pomiędzy Francyą a Anglia nie istnieje zadna osobna umowa względem kwestyi mexykańskich bez zupełnego porozumienia się wszystkich trzech mocarstw, a że wojska francuskiego mniej jak hiszpańskiego wyprawiono do Mexyku, to także w tym jedynie zamiarze, by wyprawa europejska prędzej i zupełniej ukończoną została.

Anglia.

Londyn, 7. lutego. (Preliminarze wojskowe. — Projekt nowego telegrafu do Ameryki. — Okręt Nashville odpłynął.) Preliminarze wojskowe na przyszły rok administracyjny zajmowały w trzech ostatnich tygodniach ministeryum wojny, i już o tyle ukończone zostały, że mogą być radzie ministeryalnej

przedłożone. Starano się zaprowadzić wszędzie oszczędność, jednak trudno, aby wydatki były mniejsze, jak w poprzednim roku administracyjnym. Każden batalion pułków w kraju stojących będzie zmniejszony o 60 ludzi. Ale ponieważ z Indyi wracają 4 pułki, a te, które stoją w Kanadzie, mają nadal liczyć po 1200 ludzi, przeto z trudnością przyjdzie rządowi proponować zmniejszenie armii stałej.

Wydział powszechnego stowarzyszenia żeglarzy żąda usilnie od hr. Russela, aby przy układach między Anglią a Belgią o traktat handlowy, domagał się zniesienia ceł na Szeldzie. — Od zajścia statku „Trent“ żywo daje się uczuć potrzeba telegrafu między Anglią a Ameryką, i jeżli *Observerowi* wierzyć można, wkrótce rozpoczną się nowe w tym względzie usiłowania. Rząd Stanów zjednoczonych zobowiązał się przyjąć na siebie połowę kosztów na zakupno druta, i do zatopienia go okrętami swemi dopomódz, jeżeli rząd angielski to samo uczynić zechce. Rząd ten miał także przystać, aby amerykański koniec druta znajdował się na ziemi angielskiej, ponieważ tego wymaga najkrótszy związek z Europą na Irlandyę. Ponieważ w Anglii leży wiele pieniędzy bez użytku, przeto i bez rządu znalazłyby się kapitały, należałoby tylko dać akcyonaryuszom gwarancyę.

Według najnowszych doniesień telegraficznych „Nashville“ wypłynął na morze i minął „Tuscasorę“ pod Cowes. — „Tuscasora“ stała w pogotowiu do rozprawy, ale fregata angielska „Shannon“ ostrzegła ją, że przed upływem 24 godzin ruszyć się nie może. „Harmonia“ w drodze z Nowego Jorku spotkała „Nashville“ na 2 mile morskie za Needles.

(Kwestya mexykańska.) *Morning Post*, który w sprawach dyplomatycznych uchodzi za organ polityki lorda Palmerstona w następujący sposób wyraża się o kwestyi mexykańskiej: Mamy przyczynę sądzić, że nie będzie przedwcześnie życzyć szczęścia ucywilizowanemu światu z przyczyny tego silnego charakteru, który przybrała sprzymierzona interwencya mexykańska, jako też z przyczyny porozumienia względem przyszłego rządu w Mexyku. Trzy mocarstwa interweniujące uznały, że interwencya nie może ograniczać się na samem wyegzekwowaniu długów. Trzymający ster rządu w Mexyku nie lepsi są jak banda rozbójników przydrożnych, a sami Mexykanie - tak hiszpańskiego jak indyjskiego pochodzenia pozbyć się ich pragną. Wiadomo, że republikański system rządzenia nie jest dla wszystkich klas stosownym, a plemię przeważające pochodzi od szczepu Hiszpanów, który zawsze sprzyjał zasadzie monarchicznej. Ponieważ wiarołomstwo władz teraźniejszych ośmieliło je naruszyć traktaty i prawo narodów, i zawikłało je w wojnę z Anglią, Francyą i Hiszpanią, przeto przedmiotem polityki i umowy między sprzymierzonymi będzie, jaki rozmiar mają nadać swojej interwencyi. Dowiadujemy się, że dwory paryski i madrycki z przyzwoleniem Anglii postanowiły wyprawić wojska z Vera Cruz wprost na stolicę Mexyku, i usunąć tamtejszą władzę wykonawczą, której wiarołomstwo względem mocarstw europejskich mniejszem jest jeszcze jak tyrania względem obywateli. Co do nas, współudział w wojnie ograniczymy na tem, że silna eskadra angielska stać będzie w zatoce mexykańskiej, i że oddział 700 żołnierzy marynarki angielskiej pozostanie załogą w twierdzy St. Juan D'Ulloa, dopóki trwać będzie zdrowa pora, w którym to czasie zastąpią ich wojska z Kuby do klimatu przyzwyczajone. Prawdopodobnym skutkiem tego pochodu związkowych ku Mexykowi będzie zdaniem naszem to, że rozsprzężona rzeczpospolita ukaże się znowu światu w postaci monarchyi konstytucyjnej, i że Arcyksiążę Maxymilian, brat Cesarza austryackiego Franciszka Józefa, przyjmie tytuł Króla mexykańskiego. Mniemamy, że Arcyksiążę Maxymilian tak co do pochodzenia swego jak i charakteru jest księciem takim, jakiego życzą Mexykanie. — Jest katolikiem liberalnym, a co do polityki przychyla się do mądrych i umiarkowanych rad swojego teścia Króla belgijskiego. Właśnie takiego monarchy potrzebuje lud katolicki, który pragnie być wolnym. Jest on nadto potomkiem Cesarza Karola V., który był Królem hiszpańskim i indyjskim, potomkiem Ferdynanda i Izabeli, założycieli hiszpańskich posiadłości zaatlantyckich.

Francya.

Paryż, 7. stycznia. Minister spraw wewnętrznych, hr. Persigny, wydał cyrkularz polecający podprefektom, ażeby dwa razy do roku wszystkie kantony właściwego obwodu zwiedzali i wójtów na posiedzenia pod swem przewodnictwem zwoływali. Urzędowe te podróże tak mają być urządzone, ażeby pierwsza w czasie poboru rekrutów do stolicy kantonu, a druga w miesiącu czerwcu do drugiej znaczniejszej jego miejscowości przypadła. Tym sposobem każdy podprefekt wszystkie kantony swego obwodu w przeciągu dwóch lat zwiedzić będzie mógł. Na zebraniach wójtów pod prezydencyą podprefektów, do których minister wielkie znaczenie przywiązuje, spisane być mają protokoły i przesłane ministrowi wraz z uwagami podprefekta.

(Spis ludności.) Ministeryum spraw wewnętrznych ogłosiło w *Monitorze* szczegółowy spis ludności we Francyi, z którego okazuje się, że w roku 1861 było 10,210.756 chłopców, 7,503.024 mężczyzn żonatych, 928.724 wdowców, 9,487.541 dziewcząt, 7,457.115 kobiet zamężnych, 1,795.065 wdów, w ogóle 18,624.504 mieszkańców płci męskiej a 18,739.721 płci żeńskiej.

(Doniesienia z Ameryki.) Odebrano w Paryżu wiadomości z Ameryki północnej, wystawiające sprawę Stanów południowych w bardzo smutnem świetle. Wyprawa jenerała Burnside, którą dotąd trzymano w utajeniu, przybyła do Pimbilo i ma teraz atakować New-Peru i wyspę Roanoke. Plan jenerała Mac Clellan występuje teraz w całem swem znaczeniu. Ma on na celu nie tyle zniszczenie armii seperatystów, ile raczej zupełne jej rozprężenie. Po wzięciu New-Peru, armia unionistów może z łatwością posunąć się naprzód w północnej Karolinie, opanować kolej żelazną i stolicę Raleigh. W ten czas armia separatystów w Wirginii przecięte mieć będzie komunikacye, i nic innego jej nie pozostanie jak atak na główną armię północną pod Washingtonem lub zupełna rozsypka. Stronnicy separatystów w Paryżu bardzo teraz spuścili z tonu, a nowy plan państw południowych ograniczenia się jedynie na walce odpornej, uważany jest jako przyznanie ich niemocy.

Mexykański prezydent Juarez wydał proklamacyę do Mexykanów, w której protestując przeciwko osadzeniu Veracruz, wzywa ich do zgody i dla poświęcenia życia i majątków w największej sprawie, w obronie ojczyzny.“ Dziennik *Espano* przynosi wiadomości z Veracruz, według których mexykańscy jenerałowie Uraga i La Llave ufortyfikować mieli przesmyk Chiquihuite, dla zgotowania tam grobu wojskom sprzymierzonym. Poźniej jednak dowiedziano się od szpiegów, iż jenerałowie ci dalej w głąb kraju się cofnęli. Z resztą być może, iż na jakiejś części drogi minę podłożą. Nominacya jenerała Prim zrobiła dobre wrażenie w Veracruz. Jenerał ten oraz i eskadra francuska i angielska stanęły dnia 7. stycznia pod Veracruz. Zdaje się, że Mexykanie nie odstąpili zamiaru bronienia się wewnętrz kraju. Veracruz zamknięte jest od strony lądu i oczekują, iż miasto to atakowane będzie. Dziennik *La Patrie* odebrał wiadomości z Veracruz z dnia 5. stycznia, według których nie ulega wątpliwości, że miasta wszystkie oświadczą się za projektem jenerała Almonte, zaprowadzenia monarchyi konstytucyjnej, jak tylko mocarstwa sprzymierzone zapewnią w wydanej proklamacyi poszanowanie dla życzeń narodowych.

Włochy.

Turyn, 5. stycznia. (Wiadomości bieżące.) Izba deputowanych rozpoczęła rozprawy nad prawem opodatkowania spółek handlowych i asekuracyjnych. Dziennik *Italia* radzi rządowi, ażeby zezwolił na powrót do kraju Mazziniego, bez stawienia mu żadnych warunków. Dziennik ten twierdzi, że Mazzini nie będzie wcale dla rządu niebezpiecznym, nawet gdyby został członkiem Izby deputowanych. Dziennik *Diritto* zapewnia, że ministeryum nie myśli wcale o rozwiązaniu obecnej legislatury, lecz że w niej najpilniejsze projekta do prawa przeprowadzić zamierza.

Niemce.

Berlin. Sprawozdanie komisyi w kwestyi hessen-kasselskiej izbie deputowanych pruskiej złożone brzmi jak następuje:

„Izba zechce uchwalić: Zważywszy

1. iż trwające od wielu lat w elektoracie heskim pogwałcenia prawa publicznego nie tylko dla kraju tego nadmiar jest uciążliwem i poczucia prawne ludu niemieckiego obrażającem, ale nadto, jako skutek nieprawnego, konstytucyom państw niemieckich zagrażającego zastanowienia praw związkowych dla całych Niemiec stało się przyczyną zakłócenia spokoju publicznego;

2. iż rząd królewski już w roku 1859, urzędownie oświadczył, że powrót do zniesionej w roku 1852 konstytucyi z r. 1831 tak jak trwała przez lat 20. jedyną jest drogą, na której stosunki prawne w elektoracie heskiem przywrócone być mogą;

3. że w ostatnich czasach rząd wielkiego księstwa Badeńskiego przystąpił do tak określonego pojmowania rzeczy i prawne trwanie konstytucyi z r. 1831 wraz z dodatkami, a mianowicie z prawem o wyborach z r. 1849 uznał;

4. że i lud heski, nawet przez organ reprezentacyi, według propozycyi rządu i pod jego wpływem wybranej, oświadczył się za przywróceniem konstytucyi z roku 1831 a to z jednomyślnością i wytrwałością, które wzbudzają współczucie całych Niemiec, i że lud przywrócenia tej konstytucyi domaga się;

5. że rząd hesko-elektoralny nie przestaje sprzeciwiać się przywróceniu konstytucyi z r. 1831 i nadto postępując wbrew ustawie przez siebie samego nadanej, zaprzecza krajowi tych nawet praw, które w ustawie tej uznane zostały;

6. iż przy dalszem postępowaniu rządu hesko-elektoralnego na tej drodze, powstaje obawa gwałtownego zakłócenia pokoju publicznego, w kraju z terytoryum pruskiem graniczącym.

Z tych przeto powodów izba deputowanych uznaje za rzecz konieczną: ażeby rząd królewski działał wszystkiemi środkami ku przywróceniu w elektoracie heskim stanu konstytucyjno-prawnego, przez natychmiastowe zwołanie reprezentacyi ludu na zasadzie konstytucyi z r. 1831, tudzież dodatków i objaśnień z lat 1848 i 1849, mianowicie zaś na podstawie prawa wyborczego z dnia 5. kwietnia 1849 r. wybrać się mającej.

(Sprawa reformy związkowej.) Powszechna gazeta pruska w urzędowem sprostowaniu oświadcza, iż podstawa wiadomości przez Gazetę południowo-niemiecką podanej i telegrafem rozesłanej, ogranicza się na tem, iż posłowie austryacki, bawarski, wirtemberski, hanowerski i nassauski przez jednobrzmiące noty dyplomatyczne zaprotestowali przeciwko zapatrywaniu się rządu pruskiego na reformę związku niemieckiego w depeszy z dnia 20. grudnia objawionemu, i że rząd saski do tejże protestacyi przystąpił.

W notach wyżej powołanych oświadczono zarazem życzenie, ażeby Prusy przystąpiły do narad, mających na celu ustanowienie skutecznej władzy wykonawczej dla całego związku, i zaprowadze-

nia wspólnego prawodawstwa niemieckiego, za współdziałaniem delegowanych zgromadzeń stanowych niemieckich.

Rozumie się samo przez się, dodaje pruska gazeta powszechna, że odpowiedź rządu pruskiego na noty wyżej powołane wkrótce nastąpi.

Mnichów, 2go lutego. (Doniesienia z Mnichowa.) *N. M. Z.* donosi, że książęta Ludwik i Leopold mają 8. b. m puścić się w podróż do Aten. — Projekt nowej ustawy przemysłowej powiezie Królowi kuryer gabinetowy dnia 15. b. m. ztąd do Nizzy udać się mający; podobnież rozporządzenie względem utworzenia i siedzib sądów handlowych odnośnie do niemieckiego kodexu handlowego. — Od kilku dni potwierdzać się zdaje, że zapowiedziana politechnika będzie założona w Mnichowie.

(Niemiecki związek narodowy.) W Frankfurcie nad Men. zebrało się dn. 1. b. m. około 1500 członków i przyjaciół niemieckiego związku narodowego, którzy uchwalili jednogłośnie poklask i pochwałę dla ludu pruskiego za wielki postęp w duchu stronnictwa narodowego okazany przy ostatnich wyborach. Co do rządu pruskiego zgromadzenie oświadczyło, że polityka jego względem spraw tak niemieckich jakoteż wewnętrznych nie zasługuje wcale na zaufanie ludu niemieckiego.

Rosya.

(Sprawa włościańska.) Petersburska *Nordische Post* podaje artykuł o położeniu i usposobieniu szlachty, niewątpliwie w duchu urzędowym. Wspomina on o niechęci, niecierpliwości i obawie szlachty, jako naturalnych skutkach przechodowego stanu Rosyi i wymienia dwa punkta, które głównie szlachtę zniechęcają a to: 1. że poddanym nadano własność ziemską, 2. że włościanie nie dopełniają punktualnie swoich zobowiązań. — Artykuł usprawiedliwia punkt pierwszy jako konieczny, co do drugiego oświadcza, że rząd potrafi włościan przymusić. — Zarzuca szlachcie chęć dobrej woli w pogodzeniu się z nowym porządkiem, a niechęć do wspierania rządu.

Zaprzecza dalej twierdzenie, jakoby szlachta przestała być osobnym stanem w skutek emancypacyi, szlachta bowiem zawsze tronu najbliższą, zawsze jego podporą i pomocą będzie, owszem musi ona wziąć udział tak w dalszym rozwoju emancypacyi jak we wszystkich innych reformach. Rząd nieodmówi szlachcie swojej pomocy, jeżeli emancypacya narazi chwilowo jej interes na niebezpieczeństwo, od szlachty zaś zależy zadanie to ułatwić lub utrudnić rządowi.

Ameryka.

Mexyk. (Doniesienia z Mexyku.) Według ostatnich doniesień z Vera Cruz, jenerał hiszpański Gasset nie chciał przyjąć byłego prezydenta Miramona w swojej głównej kwaterze.

Azya.

(Traktat pruski z Chinami.) Do powszechnej *pruskiej Gazety* opiszą z Hongkongu w Chinach, iż zawarcie przez posła pruskiego Hr. Eulenberga traktatu handlowego z Chinami nie tylko w imieniu Prus, ale w imieniu całego związku celnego, nie wyłączając nawet Meklenburga i miast Hanzeatyckich, najlepsze wrażenie zrobiło pomiędzy Niemcami w Hongkongu osiadłymi. Ekspedycya więc pruska do Chin wyszła z honorem, w skutek zawartego traktatu. Hongkong zaś jest punktem centralnym handlu chińskiego, znaczniejsze domy handlowe mają tam główne siedlisko a w innych portach trzymają filialne kantony. Teraz więc Niemcy, którzy dawniej tolerowani i uciskani byli w Chinach, równych tam używają praw jak Rosyanie, Anglicy i Francuzi.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 11. lutego. Na wczorajszy targ przypędzono 183 wołów i 25 krów, mianowicie z Gołogóry 20, ze Stryja 7, z Bóbrki 40, z Szczérca 6, z Kamorny 40, z Lesienic 2 stada po 55 i 15 wołów, a z Lesienic 25 krów. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu tylko 67 wołów na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 350 ℔ mięsa i 60 ℔ łoju, 80 zł.; sztuka zaś, którą szacowano na 370 ℔ mięsa i 80 ℔ łoju, kosztowała 86 zł. wal. austr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. lutego.

Hotel rosyjski: PP. Białobrzyski St., z Dziedziłowa. — Hr. Borkowski Alex., z Krzywczyc.

Hotel europejski: Czajkowski Hip., z Borek. — Christiani Henr., z Bratkowiec — Augustynowicz Bol, z Woszczaniec. — Ulaniecki Wład., i Walewski Kazim., z Kłodna. — Bogusz Grac., z Dusanowa. — Berezowski Henr, z Wodnik.

Hotel Langa: Malinowski Lud., z Ostrowczyka polnego. — Dombrowski Wik, z Dombrowa. — Dombski Wł, z Wojnicza. — Bogusz Zd. z Rzemienia.

Hotel angielski: Wiśniewski Tad., z Krystynopola. — Lipski Tad., z Przemyśla. — Waygart Wal, adw. kraj., z Przemyśla.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. lutego.

PP. Krasucki Alex., do Jastrzębic. — Pałuszyński Józef, do Ulicka. — Gorajski Wład., do Jasła. — Nikorowicz Edw., do Ulwowka. — Gołaczewski Wład., do Kraśniowiec. — Malczewski Wł., do Skwarzawy. — Runger Józef, do Jankowiec. — Wróblewski Wł., do Czortkowa. — Wiśniewski Henr., do Dobrzan. Cielecki Wł., do Byczkowiec. Hr. Kalinowski Wł., do Bakowiec. — Puzyna Wł., do Martynowa. — Borowski Mac. do Hurki. — Augustynowicze Bol. i Sew, do Kniażego. — Sierpiński Mich., do Bukaszowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. lutego 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	330.59	— 15 3	86.0	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	329.79	— 11 4	90.9	półn.-wsch. „	„
10. god. wiecz.	329.46	— 11 0	91.3	połud. wsch. „	„

T E A T R.

W piątek na scenie polskiej na dochód p. Kalicińskiego: **„Chłop“**, obraz dramatyczny w 3 aktach po raz pierwszy, i **„Marya Leszczyńska“**, komedya historyczna w 1 akcie z francuskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 11. lutego.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	42	6	48
Dukat cesarzki	„ „	6	43	6	49
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	18	11	32
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	13	2	16
Talar pruski	„ „	2	4	2	7
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kupenów	79	40	80	15
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kupenów	83	40	84	15
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez kupenów	194	50	197	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kupenów	69	25	70	13
5% Pożyczka narodowa	bez kupenów	83	78	84	40

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 11. lutego.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 84.80. Metaliki po 5% za 100 zł. 70 50; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 847.—; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 201.80; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 135 65. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.48, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 135 75.

KRONIKA.

(Pożar.) W Nadyczach w obwodzie żółkiewskim powstał pożar dnia 2. b. m. w nocy i zgorzał dom mieszkalny włościanina Szczepana P. z wszystkiemi budynkami gospodarskiemi, a oraz cały zasób zboża i kilka sztuk bydła.

(Pospiech na kolejach austryackich oznaczony.) Ze względu na istotne a uznane ulepszenia, które od wielu lat w konstrukcyi nasypów kolei żelaznych, jakoteż w wozach i maszynach zaprowadzone zostały, jakoteż ze względu na doświadczenia w ruchu kolei żelaznych, c. k. ministeryum handlu, w porozumieniu z c. k. ministeryum stanu i policyi, jakoteż z kr. kancelaryą nadworną w Węgrzech, dozwoliło chyżość największą, 7 mil na godzinę, w §. 6 regulaminu kolej austryackich z 16. listopada 1851 zaleconą podwyższyć, gdzie na to stosunki pozwolą, do 10 mil na godzinę.

(Wykopaliska w Aquilei.) Jego ces. wysokość Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian przedsięwziął d. 5. b. m. wycieczkę z orszakiem do sławnej Aquilei i dłuższy czas przepędził tam na zwiedzaniu starożytności rzymskich, które kosztem kilku majętnych właścicieli ziemskich wykopane, prawdopodobnie przeznaczone będą do muzeum miejskiego w Tryeście.

(Rozwój życia konstytucyjnego na wyspie Taiti.) „Constitutionnel“ otrzymał wiadomości z Oceanii z 20. października r. z., z których się pokazuje, że wpływ cywilizacyi europejskiej ustala się coraz więcej w państwie Królowej Pomary jakby dla przebłagania pamięci sławnego żeglarza Cooka, który niegdyś padł ofiarą barbarzyństwa na tych wyspach. Królowa Pomara wydała przy końcu października zeszłego roku dwa rozkazy, kontrasygnowane podpisem komisarza francuskiego; jeden z nich zwołuje zgromadzenie prawodawcze jej państw na dzień 3. grudnia 1861, a drugi ustanawia liczby okręgów wyborczych dla Taiti i Mokrey, jako też liczbę deputowanych, którzy mają być obrani na tych dwóch wyspach. Wyspa Taiti liczy 1530 wyborców i wybiera 13 deputowanych, zaś Mokrea stawia na 297 wyborców tylko 2 deputowanych. Na wyspach Potomus i Tapnai niesą jeszcze uorganizowane okręgi wyborcze, i konstytucyjni reprezentanci tamtejszych ludności mogą być tymczasowo przypuszczani tylko za uchwałą ciała prawodawczego. Ustanowiony z ramienia komendanta francuskiego komitet doradczy w sprawach administracyi, handlu i rolnictwa miał 14. października pierwsze posiedzenie. W pierwszych dziewięciu miesiącach roku 1861 wynosiła wartość towarów, przywiezionych do portu w Papeiti 1,828.972 a wywiezionych ztamtąd 1,196.627 franków; zaś dochody celne wynosiły 66.119 franków. A wszystko to zawdzięczają te wyspy głównie protekcyi rządu francuskiego.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.